

מבחן מסכם - רמה גבוהה - מחנך

משך המבחן: 60 דקות • סך הכל 100 נקודות • קראו את הקטע ואת הטבלה בעיון, ונמקו את תשובותיכם.

טבלת נקוד		
חלק	נקוד מרבי	נקוד שהתקבל
חלק א': הבנת טקסט מידע	40	
חלק ב': ידע ומשגים	35	
חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א': הבנת טקסט מידע (40 נק')

1 אתור מידע: השלימו את זמני הנסיעה מהקטע. (8 נק')

יוצאים מ...	היום	בכביש החדש	בדרך הישנה המרחבת
עין אל-נורד	40	15	25
מושב גפנים	35	10	20

2 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

- א. איזה סוג נחל זורם בעמק?
- נחל אקזב, שזורמים בו מים רק אחרי גשמים • נחל איתן, שזורמים בו מים כל השנה
 - אין בעמק נחל
- ב. מדוע תושבי הכפר והמושב נוסעים לעיר?
- כדי לטייל בחרשה • כדי לקטף ענבים • כדי להגיע לבית החולים, לשניון ולעבודה

מבחן מסכם - רמה גבוהה

3 הסקת מסקנות: מדוע החקלאים של מושב גפנים נרויחו במיוחד מכביש קצר יותר?

הסבירו. (8 נק')

תשובה אפשרית: מחנך: הענבים מתחממים בדרך הארצה ועלולים להתקלקל (4); בכביש קצר התוצרת תגיע לשוק מהר וטריה יותר (4).

4 חשוב והשואה: בכמה דקות יחסך תושב עין אל-ורד בכביש החדש לעמת היום? ובכמה

דקות בדרך הישנה המרחבת? (8 נק')

תשובה אפשרית: מחנך: בכביש החדש - 25 דקות (15-40) (4); בדרך המרחבת - 15 דקות (25-40) (4).

5 הבנה: הסבירו מדוע אנשי שמירת הטבע מתנגדים לכביש החדש דרך העמק, וכתבו מה

הם מציעים במקומו. (10 נק')

תשובה אפשרית: מחנך: הכביש יפגע בנחל האיתן ובחרשה העתיקה שבה מסתתרים צפורים (שמור הטבע) (5); הם מציעים להרחיב את הדרך הישנה ולהוסיף קווי אוטובוס (5).

חלק ב': ידע ומשגים (35 נק')

1 השלימו במשג המתאים. (8 נק')

- בנית כביש חדש היא דגמה ל**פתוח** של הישוב.
- שמירה על חרשה עתיקה היא דגמה ל**שמור**.
- עיר שבה גרים יחד יהודים וערבים נקראת עיר **מעורבת**.
- שטח נמוך שנמצא בין הרים נקרא **עמק**.

מבחן מסכם - רמה גבוהה

2 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים. (8 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תקן
א. ים המלח הוא המקום הנמוך ביותר על פני היבשה.	☒	☐	
ב. תצלום אור כולל תמיד מקרא ושמות רחובות.	☐	☒	בתצלום אור אין מקרא ואין שמות; הם מופיעים במפה
ג. חסי עזר הם כללים שקובעת הרשות המקומית.	☒	☐	
ד. התפלה היא יצור חשמל מאור השמש.	☐	☒	התפלה היא הוצאת המלח ממי הים; חשמל מאור השמש מיצרים בלוחות סולאריים

3 התאימו כל דגמה למשג שהיא מדגימה. (6 נק')

טור א	טור ב
1. רמפה ומעלית במרפאה	1 נגישות
2. עתון בפח הכחל	3 שמור
3. בנגן ישרן שהפך למוזאון	2 מחזור

4 מינו את השנויים: לטוח קצר או לטוח ארוך? (7 נק')

טוח קצר	טוח ארוך
יריד לשבוע הספר, חסימת רחוב לתהלוכה, עבודות לתקון צנור	סלילת כביש חדש, בגינת שכונה, הקמת תחנת רכבת

מבחן מסכם - רמה גבוהה

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

- א. במפה, הנחל נמצא משמאל לכפר. באיזה כוון נמצא הנחל ביחס לכפר?
 ○ מזרח • מערב ○ דרום
- ב. יש ישוב שבו לכל משפחה בית ומשק משלה, והתושבים משתפים פעלה. מהו?
 • מושב ○ קבוץ ○ עיר
- ג. מה יעזר יותר לצמצם פקקים וזהומ?
 ○ עוד חניונים במרכז העיר • קני אוטובוס ושבילי אופניים ○ מכונית לכל ילד

חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב (25 נק')

1 עמדה מנמקת: אלו הייתם חברי המועצה האזורית, באיזו הצעה הייתם בוחרים - הכביש החדש או הדרך הישנה המרחבת עם אוטובוסים? כתבו את בחירתכם ושני נמוקים, והעזרו בנתונים מהקטע. (12 נק')

תשובה אפשרית: מחנך: בחירה ברורה (2); שני נמוקים מתאימים, 4 נק' לכל אחד (8) - למשל לכביש החדש: חסכון של 25 דקות, ענבים טריים יותר; לדרך המרחבת: שמירה על הנחל ועל החרשה, אוטובוסים מפחיתים זיהום ועדין חוסכים 15 דקות; שמוש בנתון מהקטע (2).

2 שרטוט מפה של האזור לפי הקטע: העמק עם הנחל והחרשה, שלשת הישובים, הדרך הישנה וההצעה שבחרתם. הוסיפו מקרא וחץ צפון. (13 נק')

תשובה אפשרית: מחנך: עמק, נחל וחרשה (3); שלשת הישובים, והכפר על מדרון (3); הדרך הישנה מסביב לעמק וההצעה הנבחרת מסמנות בברור (3); מקרא מתאים (3); חץ צפון (1).